

امارت اسلامی افغانستان

وزارت ارشاد، حج و اوقاف

ریاست ارشاد و انسجام مساجد

موضوع خطابت روز جمعه و

تقریر و بیان تحریر شده که به تمام خطباء مرکز و ولایات

به هر دو زبان ملی کشور (دري و پشتو) ارسال میگردد

۲۳/رمضان المبارک/۱۴۴۴هـ ق مطابق ۲۵/س/حمل/۱۴۰۲هـ ش

فضیلت و احکام صدقه فطر و اهتمام شب قدر

الحمد لله الذي اتاح لعباده اوقات الفضائل ومواسم العبادة ليتزودوا فيها من الاعمال الصالحة ويتوبوا الى ربهم من الاعمال السيئة وليضاعف لهم فيها الاجور ويعرضهم فيها لنفحات جوده وينزل عليهم فيها من رحمته واحسانه احمده على نعمه واشكره على جزيل احسانه. واشهد ان لا اله الا الله وحده لا شريك له شرع فيسر ورحم وغفر. واشهد ان محمدا عبده ورسوله. كان يغتنم مواسم الفضائل ويحث على اغتنامها ويحذر من اضاعتها نصحاً للامة وحرصاً على جلب الخير لها ودفع الشر عنها، صلى الله عليه وعلى آله واصحابه الذين تمسكو بهديه وساروا على سنته، وسلم تسليماً كثيراً. اما بعد:

برادران مسلمان! (سرسايه) يا زكات فطر درماه مبارك رمضان مانند زكات وروزه يك حكم امتيازي اسلام است که در تأديه آن اجر، ثواب وفائده زياد است. انسان عاجز است ودر رمضان به گرفتن روزه با وجود کوشش و احتياط زياد باز هم کمی وزيادی صورت ميگيرد، بناً به اداء کردن سرسايه (صدقه فطر) روزه از اين نقصانات پاک ميشود، علاوه بر آن غرباء و مساکين در خوشحالی های عيد با سائر مسلمانها شريك ميشوند.

فضیلت (سرسايه) صدقه الفطر:

سرسايه دهندگان کامياب ورستگار اند، الله تعالى ميفرمايد: { قَدْ أَفْلَحَ مَنْ تَزَكَّى } {الاعلى: (۱۳-۱۴)}

ترجمه:-- قطعاً رستگار کسی است که تزکيه حاصل کند.

علامه ابن جوزي رحمه الله در تفسير خود " زاد المسير في علم التفسير " در تفسير تزکيه پنج قول را نقل کرده است، حضرت ابو سعيد خضري معنی اين آيت را اينطور ميکند: (مَنْ أُعْطِيَ صَدَقَةَ الْفِطْرِ (۲) يَقِيناً أَنَانِي رَسْتِگار اند که سر سايه را اداء کرده اند. علامه قرطبي رحمه الله در تفسير خود در تشریح اين آيت بسيار اقوال را نقل کرده است، از بعضی صحابه کرام و تابعين اين قول است که مراد از تزکيه در اين آيت سرسايه و يا صدقه الفطر است.

امام بيهقي رحمه الله در " السنن الكبرى " اين روايت را نقل نموده است که حضرت عبد الله ابن عمر رضی الله عنهما فرمودند:

نَزَلَتْ هَذِهِ الْآيَةُ: ﴿ قَدْ أَفْلَحَ مَنْ تَزَكَّى وَذَكَرَ اسْمَ رَبِّهِ فَصَلَّى فِي زَكَاةٍ رَمَضَانَ . اين آيت " قد أفلح ...) در مورد دادن صدقه فطر نازل شده است.

حضرت نافع رحمه الله فرموده است: وقتیکه حضرت ابن عمر رضي الله عنهما در روز عید نماز صبح را اداء میکرد به من میگفت: يَا نَافِعُ: (أَخْرَجَتِ الصَّدَقَةُ) ای نافع! تو سرسایه و یا صدقه الفطر را اداء کرده ای؟ در حالیکه در راه رفتن به ادای نماز عید بودیم و من برایش گفتم نخیر من صدقه فطر را اداء نکرده ام، وی فرمودند: قَالَ لَنْ فَأَخْرِجُ، فَإِنَّمَا هَذِهِ الْآيَةُ فِي هَذَا قَدْ أَفْلَحَ مَنْ تَزَكَّى (لاعلى): (۱۳-۱۴).

الآن صدقه فطر خود را بیرون کن زیرا این آیت " قد أفلح ...) در مورد دادن صدقه فطر نازل شده است.

رسول الله صلى الله عليه وسلم فرمودند: (عَنِ ابْنِ عَبَّاسٍ قَالَ فَرَضَ رَسُولُ اللَّهِ -صلى الله عليه وسلم- زَكَاةَ الْفِطْرِ طَهْرَةً لِلصَّائِمِ مِنَ اللُّغْوِ وَالرَّفَثِ وَطُعْمَةً لِلْمَسَاكِينِ) سنن أبی داود

ترجمه:-- عبدالله ابن عباس رضي الله عنهما فرمودند: که رسول الله صلى الله عليه وسلم صدقه فطر را بخاطر پاک ساختن روزه از باطل، جماع و دواعی آن از سخنان بیهوده لازم کرده است. و بخاطر خوراک برای مساکین واجب نموده است.

زیان نپرداختن سرسایه و صدقه فطر:

بر بالای سرمایه داری که صدقه فطر واجب باشد و او را نپردازد روزه آن معلق میباشد به طریقه درست قبول نمی شود تا اینکه صدقه فطر خود را نپردازد، ملا علی قاری رحمه الله در مرقاة این حدیث را ذکر کرده: (شَهْرُ رَمَضَانَ مُعَلَّقٌ بَيْنَ السَّمَاءِ وَالْأَرْضِ لَا يُرْفَعُ إِلَّا بِزَكَاةِ الْفِطْرِ) مرقاة.

ترجمه:-- در ماه مبارک رمضان یعنی روزه (در بین آسمان و زمین معلق آویزان است) به خاطر قبولیت بالا نمی رود تا هنگامیکه صدقه فطر پرداخته شود بعد از آن قبول میشود.

نوت:-- اگر چه این حدیث را علماء ضعیف گفته اند باز هم دادن صدقه فطر واجب است و پرداخت آن لازمی است. بعد از وفات انسان همه چیز آن میماند.

حدیث مسلم شریف است که رسول الله صلى الله عليه وسلم فرموده اند: (يَقُولُ الْعَبْدُ مَالِي مَالِي. وَإِنَّمَا لَهُ مِنْ مَالِهِ ثَلَاثٌ: مَا أَكَلَ فَأَقْنَى، أَوْ لَبَسَ فَأَبْلَى أَوْ أُعْطِيَ فَأَقْتَنَى مَا سِوَى ذَلِكَ فَهُوَ ذَاهِبٌ وَتَارِكُهُ لِلنَّاسِ)

ترجمه:-- بنده میگوید: که این مال من است و این مال من است در حالیکه صرف از مال آن (۳) حصه آن از او است: ۱- آنچه را که خورده و ختم نموده است، ۲- آنچه را که پوشیده و کهنه نموده است یا آنچه را که در راه الله برای فقراء و حاجتمندان داده است که برای خود ذخیره قیامت نموده، علاوه از آنچه باقی مانده است از برای دیگران میگذارد (یعنی باقیمانده مال وی برای ورثه وی میماند) لهذا کسی را که الله تعالی مال و ثروت داده باشد برای وی لازم است که صدقات فرضی و واجبی را از مال خود بیرون نموده برای مستحقین بپردازد.

صدقه فطر عبارت از همان صدقه ای است مسلمانان در روز عید سعید فطر برای مستحقین آن را میپردازند. (نورالایضاح)

دلیل مشروعیت و حکم صدقه فطر:

صدقه فطر بر بالای تمام مسلمانان توانمند واجب است.

رسول الله صلى الله عليه وسلم قبل از ادای نماز عید به دادن صدقه فطر امر نموده.

اگر شخصی صدقه فطر را پیش از عید فطر در ماه روزه اداء نماید درست است.

حدیث بخاری و مسلم شریف است، حضرت عبد الله بن عمر رضي الله عنهما فرموده است: (فَرَضَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ زَكَاةَ الْفِطْرِ صَاعًا مِنْ تَمْرٍ أَوْ صَاعًا مِنْ شَعِيرٍ عَلَى الْعَبْدِ وَالْحُرِّ، وَالذَّكْرِ وَالْأُنْثَى وَالصَّغِيرِ وَالْكَبِيرِ مِنَ الْمُسْلِمِينَ، وَأَمَرَ بِهَا أَنْ تُؤَدَّى قَبْلَ خُرُوجِ النَّاسِ إِلَى الصَّلَاةِ).

ترجمه:- رسول الله صلی الله علیه وسلم فرمودند: زکات فطر بر هر مسلمان، چه غلام باشد، مرد باشد، زن باشد، خورد و یا بزرگ باشد که پیمانہ ای از خرما و یا از جو باشد فرض گردانیده و امر شده مسلمانان به ادای آن پیش از اینکه به عید گاه بروند.

حکمة مشروعیت زکاة الفطر:

در سال دوم صدقه فطر بر مسلمانان واجب گردید.

صدقه فطر به اساس حکمت‌های ذیل واجب گردیده:

۱- صدقه فطر یا سرسایه جهت پاکی روزه از خلل و نقصان واجب گردیده است؛ تا اینکه توسط صدقه فطر همان خطاها و گناہانی که در حین گرفتن روزه ماه مبارک رمضان صورت گرفته برای آن جبره شود.

رسول الله صلی الله علیه وسلم فرموده: (عَنِ ابْنِ عَبَّاسٍ قَالَ فَرَضَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ زَكَاةَ الْفِطْرِ طُهْرَةً لِلصَّائِمِ مِنَ اللَّغْوِ وَالرَّقَثِ وَطُعْمَةً لِلْمَسَاكِينِ) سنن أبی داود

ترجمه:- عبدالله ابن عباس رضی الله تعالی عنهما فرموده: که صدقه فطر بخاطر پاک نمودن روزه از باطل و سخنان بی‌هوده لازم گردیده است و همچنان بخاطر طعام مساکین واجب گردیده.

۲- بخاطر همکاری هم‌رای مساکین و فقراء واجب گردیده تا اینکه در روز عید هم‌رای آنان کمک شود و آنها مانند سایر مسلمانان در خوشی و خوشحالی روز های عید در ادای نماز عید شریک شوند، زیرا دادن صدقه برای آنها خوشی را به بار آورده همان غم و اندوه فقر را دور میکند. که بر این فلسفه در حدیث ذیل هم اشاره شده است: (عن ابن عمر قال: فرض رسول الله صلی الله علیه و سلم زکاة الفطر وقال أغنوهم في هذا اليوم) سنن الدارقطني

ترجمه:- از عبدالله ابن عمر رضی الله عنهما روایت است که رسول الله صلی الله علیه وسلم فرموده: صدقه فطر فرض گردانیده شده تا اینکه ضرورت آنها در این روز برآورده شود.

شرایط وجوب صدقه فطر:

۱- صدقه فطر بر مسلمانی واجب است که دارای یک نصاب مال باشد علاوه از ضرورت اصلی که یکسال بر آن سپری شده باشد. (نور الایضاح).

۲- صدقه فطر بعد از صبح صادق روز عید واجب میگردد، اگر شخصی قبل از طلوع صبح صادق وفات نماید بر وی صدقه فطر واجب نیست.

۳- دادن صدقه فطر قبل از عید هم جائز است البته طریقه مستحب دادن صدقه فطر قبل از ادای نماز عید باشد.

۴- صدقه فطر بر بالای شخصی که واجب شده باشد بواسطه هلاکت مال وی از ذمه وی ساقط میشود. (نور الایضاح)

۵- صدقه فطر از خود انسان و اولاد صغیرش داده میشود، از اولاد بالغ صدقه فطر آن بر بالای پدرش واجب نیست و نیز صدقه فطر همسر بر بالای شوهر واجب نیست. قابل ذکر است که دادن صدقه فطر اولاد صغیر و همسر جواز دارد. (بحر الرائق)

اندازه صدقه فطر:

صدقه فطر از چهار نوع مواد خوراکی داده میشود:

۱- یک چهاریک از گندم و یا آرد که (۱۹۰۰ گرام) یعنی یک کیلو و نهصد گرام.

۲- دو چهار یک جو یا آرد آن که (۳۸۰۰ گرام) یعنی سه کیلو و هشتصد گرام.

۳- دو چهار یک خرما که (۳۸۰۰ گرام) یعنی سه کیلو و هشتصد گرام.

۴- دو چهار یک کشمش (۳۸۰۰) یعنی که سه کیلو و هشتصد گرام.

• بهتر آن است که قیمت از این اجناس پرداخته شود، زیرا نیازمندی های فقراء را بر آورده کرده

میتواند. (بحر الرائق، نور الایضاح)

- همچنان بخاطر احتیاط از گندم ویا آرد آن (۱۹۰۰ گرام) به عوض دوکیلو پوره ویا قیمت آن وبه عوض دو چهار یک جو ویا آرد آن (۳۸۰۰ گرام) قیمت آن داده شود بهتر است.
- برای کسانیکه توان دارند بهتر آن است همان قیمت جنسی را که در بازار بلند است بپردازند.

مستحقین صدقه فطر:

همانا مستحقین زکات فرضی اند(فقراء، مساکین، جمع کننده گان مال زکات، قرض داران، فقراء مجاهدین ومسافرین). بهتر آن است برای کسانی که صدقه فطر داده شود که مستحق واز جمله ای خویشاوندان هم باشد به این شرط که آنها در میان خود خویشاوندی شان بر مبنای اصول وفروع نباشد. دادن صدقه فطر برای اطفال در روز عید کار درست نیست.

بخش دوم: اهتمام به شب قدر:

نزول قرآن کریم:

در این دهه اخیر شبی پربرکتی است، که در آن قرآن از لوح محفوظ به آسمان دنیا نازل شده، الله جل جلاله می فرماید: {إِنَّا أَنْزَلْنَاهُ فِي لَيْلَةِ مُبَارَكَةٍ إِنَّا كُنَّا مُنذِرِينَ} {الدخان: (۳)}

ترجمه:- ما قرآن را در شب مبارک نازل کردیم ما استیم ترساننده.

در آیات اول سوره قدر آمده: {إِنَّا أَنْزَلْنَاهُ فِي لَيْلَةِ الْقَدْرِ} {القدر: (۱)}

ترجمه:- ما قرآن کریم را در شب قدر نازل کردیم.

علامه نووی رحمه الله درباره شب قدر نوشته است، شب قدر در جمله تمام شبهای سال بهترین شب است و تا روز قیامت این شب می آید و این شب یکی از خصوصیات و ویژگی های این امت بوده که این فضیلت و برتری برای امتهای گذشته نبوده است، الله تعالی این فضیلت را نصیب این امت نموده است طوری که از شأن نزول سوره قدر نیز معلوم میشود، چنانچه ابن کثیر از ابن ابی حاتم یک روایت را نقل کرده است که یک روز پیغمبر علیه السلام چهار نفر از بنی اسرائیل را ذکر میکرد که آن چهار نفر عبارت اند:

حضرت ایوب علیه السلام؛ حضرت زکریا علیه السلام؛ حضرت حزقیل بن العجوز علیه السلام و حضرت یوشع بن نون علیه السلام.

این چهار نفر الله تعالی را چنان عبادت کرده اند که به اندازه (چشم به هم زدن) هم نافرمانی الله را نکرده اند.

اصحاب کرام هنگامیکه این سخن را شنیدند از کثرت عبادت آنها بسیار تعجب کردند و از کم بودن عمر خود افسوس کردند و این آرزو را کردند ای کاش عمرهای ما نیز به این اندازه زیاد میبود که ما هم الله را زیاد عبادت میکردیم، الله تعالی بخاطر پوره کردن این آرمان و آرزوی آنها حضرت جبرئیل را فرستاد که ای پیغمبر! اصحاب تو بر عبادت کردن هفتاد ساله آن چهار نفر و زمان طولانی در نکردن نافرمانی الله تعجب کردند، بخاطر حاصل نمودن آرزوی آنها الله تعالی برای تو از آن بهتر سوره را نازل کرد که جبرئیل علیه السلام این سوره را (انا انزلناه فی لیلۃ القدر) به نزد پیغمبر علیه السلام تلاوت کرد که این در حقیقت برای پیغمبر علیه السلام مژده بزرگ بود که برای تو و برای امت تو الله تعالی شبی را نصیب کرده که این شب از آن چیز هایکه اصحاب تو تعجب کرده بودند بزرگتر است که پیغمبر علیه الصلاة والسلام واصحاب کرام از خبر شدن این کامیابی بزرگ بسیار خوشحال شدند .

یکی از فضائل دهه اخیر رمضان این است که الله جل جلاله در این دهه شبی را پیدا کرده که عبادت در آن بهتر است از هشتاد و سه سال که این یک فضیلت بزرگ است.

الله جل جلاله میفرماید: {إِنَّا أَنْزَلْنَاهُ فِي لَيْلَةِ الْقَدْرِ * وَمَا أَدْرَاكَ مَا لَيْلَةُ الْقَدْرِ * لَيْلَةُ الْقَدْرِ خَيْرٌ مِنْ أَلْفِ شَهْرٍ * تَنْزِيلُ الْمَلَائِكَةِ وَالرُّوحِ فِيهَا بِإِذْنِ رَبِّهِمْ مِنْ كُلِّ أَمْرٍ * سَلَامٌ هِيَ حَتَّىٰ مَطْلَعِ الْفَجْرِ} {القدر: (۵-۱)}

ترجمه:-- یقیناً ماقرآن عظیم الشأن را در شب قدر نازل کردیم، تو چه میدانی که شب قدر چه عظمت دارد، شب قدر از هزار ماه بهتر است، فرشتگان و جبرئیل در این شب به اجازه پروردگارشان برای اجرای هرکاری مهم فرود می آیند، این شب تا هنگام طلوع فجر؛ امن و سلامت سرتا سری است .

یعنی در همین شب فیصله ای اموری میشود که در آینده به وقوع می پیوندد، بعضی علماء میگویند که قدر به معنی حکم و اندازه است یعنی این شب؛ شب حکم و اندازه است، طوریکه در سوره دخان آمده است: {فِيهَا يُفْرَقُ كُلُّ أَمْرٍ حَكِيمٍ} {الدخان: (۴)}

در این شب فیصله ای آن کارهاییکه در سال آینده رخ میدهد، از قبیل رزق و روزی و اجل صورت میگیرد. تفسیر الماوردی-النکت والعیون (۲۴۵/۵)

شب قدر فضائل زیادی دارد:

اول:-- در این شب قرآن کریم نازل شده است.

دوم:-- در شب قدر فیصله سال آینده به ملائک سپرده میشود.

سوم:-- این شب پر برکت است: {إِنَّا أَنْزَلْنَاهُ فِي لَيْلَةِ مَبْرَكَةٍ}.

چهارم:-- شب قدر از هزار ماه بهتر است (۸۳ سال).

پنجم:-- در شب قدر جبرئیل علیه السلام با ملائک جهت خیر و برکت در زمین پایان میشود.

ششم:-- در شب قدر عبادت کننده از هر نوع عذاب در امان میباشد. (سلام هی حتی مطلع الفجر)

هفتم:-- کسیکه در شب قدر به اساس ایمان و طلب ثواب عبادت میکند گناهایش بخشیده میشود .

هشتم:-- کسیکه در شب قدر عبادت میکند در حقیقت به او خیری رسیده و کسیکه در این شب از عبادت محروم شود از خیر محروم شده است، چنانچه رسول الله صلی الله علیه وسلم می فرماید:

(عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ قَالَ لَمَّا حَضَرَ رَمَضَانَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَدْ جَاءَكُمْ رَمَضَانُ شَهْرٌ مُبَارَكٌ افْتَرَضَ اللَّهُ عَلَيْكُمْ صِيَامَهُ تَفْتَحُ فِيهِ أَبْوَابُ الْجَنَّةِ وَتُغْلَقُ فِيهِ أَبْوَابُ الْجَحِيمِ وَتُغْلَى فِيهِ الشَّيَاطِينُ فِيهِ لَيْلَةٌ خَيْرٌ مِنْ أَلْفِ شَهْرٍ مَنْ حُرِمَ خَيْرَهَا فَقَدْ حُرِمَ) مسند أحمد - الرسالة (۳۰۲ / ۱۵)

ترجمه:-- ابوهریره رضی الله عنه می فرماید: به تحقیق آمد به شما ماه رمضان، ماه پر برکت الله تعالی فرض کرده بالای شما روزه آن را، در این ماه دروازه های جنت باز میشود و دروازه های جهنم بند میشود، شیاطین به زنجیر بسته میشود در این شبی است که از هزار ماه بهتر است؛ کسیکه محروم شد از خیر این ماه به تحقیق محروم شد.

فضائل شب قدر در حقیقت فضائل دهه اخیر رمضان چرا که شب قدر در همین دهه اخیر نهفته است.

حضرت عائشه رضی الله عنها روایت میکند: (عَنْ عَائِشَةَ قَالَتْ كَانَ رَسُولُ اللَّهِ -صلى الله عليه وسلم- يُجَاوِرُ فِي الْعَشْرِ الْأَوَاخِرِ مِنْ رَمَضَانَ وَيَقُولُ تَحَرُّوا لَيْلَةَ الْقَدْرِ فِي الْعَشْرِ الْأَوَاخِرِ مِنْ رَمَضَانَ) صحيح البخاري.

ترجمه:-- عائشه رضی الله عنها میگوید که پیامبر صلی الله علیه وسلم در مسجد اعتکاف می نشست و میگفت: جستجو کنید شب قدر را در دهه اخیر رمضان.

از این حدیث معلوم میشود که شب قدر در دهه اخیر رمضان است.

ولیکن در بعضی روایات آمده است که در شبهای طاق آنرا جستجو کنید. طوریکه در این روایت آمده است: (فَالْتَمِسُوهَا فِي الْعَشْرِ الْأَوَاخِرِ، وَالتَّمِسُوهَا فِي كُلِّ وَتْرٍ) صحيح البخاري

ترجمه:-- شب قدر را در دهه اخیر در شبهای طاق جستجو کنید.

در این هیچ شک نیست که شب قدر در هر رمضان می آید و در رمضان در دهه اخیر در شبهای طاق می آید، حدیث بخاری شریف است که رسول الله صلی الله علیه وسلم فرموده است: (تَحَرُّوا لَيْلَةَ الْقَدْرِ فِي الْوَتْرِ مِنَ الْعَشْرِ الْأَوَاخِرِ مِنْ رَمَضَانَ).

ترجمه:- شما شب قدر را در رمضان و در دهه اخير آن در شبهای طاق جستجو نمائيد که اين حديث در مسلم شريف نيز ذکر گرديده است: (فَاطَلِبُوهَا فِي الْوَتْرِ مِنْهَا).

شبهای طاق: در دهه اخير رمضان مراد شب بیست و یکم (۲۱) بیست و سوم (۲۳) بیست و پنجم (۲۵) بیست و هفتم (۲۷) و بیست نهم (۲۹) است.

يعنی در یکی از این شبهای طاق شب قدر می آید، که از اثر جنگ دو مسلمان علم تعین شب قدر از نبی علیه السلام بالا کرده شد. طوریکه بخاری شریف حدیثی را به روایت عبادة ابن صامت نقل کرده است: (عَنْ عَبَادَةَ بْنِ الصَّامِتِ، أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ خَرَجَ يُخْبِرُ بَلِيلَةَ الْقَدْرِ، فَتَلَاخَى رَجُلَانِ مِنَ الْمُسْلِمِينَ فَقَالَ: «إِنِّي خَرَجْتُ لِأُخْبِرْكُمْ بَلِيلَةَ الْقَدْرِ، وَإِنَّهُ تَلَاخَى فُلَانٌ وَفُلَانٌ، فَرَفِعَتْ، وَعَسَى أَنْ يَكُونَ خَيْرًا لَكُمْ، التَّمَسُّوْهَا فِي السَّبْعِ وَالْتَسْعِ وَالْخَمْسِ» بخاری.

ترجمه:- نبی کریم صلی الله علیه وسلم بیرون شدند بخاطر اینکه در باره تعین شب قدر چیزی بگویند، در این وقت دو مسلمان در میان خود جنگ صورت گرفت نبی علیه السلام فرمودند: من بخاطری بیرون شده بودم که در مورد ليله القدر برای شما آگاهی دهم یعنی آن را برای تان معین کنم اما به اثر جنگ کردن فلانی و فلانی بخاطر (خلاص کردن اینها از من علم شب قدر بالا کرده شد) و ممکن است که برای شما بهتر است که آنرا در شب بیست و نهم (۲۹) بیست و هفتم (۲۷) و بیست و پنجم (۲۵) جستجو نمائید.

فائده:- پیغمبر علیه السلام در مورد نشان دادن طریقه معین کردن شب قدر که در کدام شب می آید، بیرون شده بود نسبت جنگ در میان دو مسلمان از ذهن نبی علیه السلام علم تعین شب قدر بالا کرده شد.

به سبب جنگ برکات و رحمتها ختم میشود از این حدیث معلوم شد که جنگ آنقدر چیز بدی هست که اثر آن تعین شب قدر بالا کرده شده، همچنان بخاطر جنگ انسان از بسیار برکات و رحمتهای محروم میگردد، اتحاد و همبستگی مسلمانها ختم میشود طوریکه الله رب العزت میفرماید: {وَلَا تَنَازَعُوا فَتَفْشَلُوا وَتَذْهَبَ رِيحُكُمْ} آل عمران: (۴۶)

ترجمه:- شما در میان خود یکی با دیگر جنگ نکنید زیرا که بزدل میشوید، رعب و قوت شما از بین رفته ختم میشود.

چیزهای اهم را الله تعالی پنهان نگهداشته است:

الله تعالی چیزهای اهم را پنهان نگهداشته است و عادت الله تعالی بر این جاری است که چیزهای اهم را پنهان نگهداشته است مانند: اسم اعظم، ساعتی در روز جمعه برای قبولیت دعا و شب قدر را الله تعالی پنهان نگهداشته است، امام رازی در تفسیر کبیر این را به تفصیل بیان کرده است.

دعای خاص در شب قدر:

از حضرت عایشه رضی الله عنها روایت است که می گفت: (یا رسول الله أرأیت ان علمت أي ليلة ليلة القدر ما أقول فیها؟ قال:

قولي: اللَّهُمَّ إِنَّكَ عَفُوٌّ تُحِبُّ الْعَفْوَ فَاعْفُ عَنِّي) سنن الترمذی

ترجمه:- از حضرت عائشه رضی الله عنها روایت است فرموده: من به حضور نبی علیه السلام عرض کردم که ای رسول خدا

اگر برای ما معلوم شود که این شب قدر است کدام دعا را بخوانیم؟ رسول الله صلی الله علیه وسلم فرمودند: این دعا را

بخوانید: (اللهم انک عفو کریم تحب العفو فاعف عني) ای الله! بدون شک که تو بخشش کننده و کریم ذاتی و بخشش را

دوست داری خطاهای ما را بخش. از همین جهت عادت بندگان نیک الله تعالی است که در هر شبی از شبها این

دعا را میخوانند و در شب های رمضان مبارک خصوصاً در شبهای دهه اخير علی الخصوص در شبهای طاق دهه اخير مسلمانان

باید بسیار توجه و اهتمام نموده و این دعا را در این شبها زمزمه نمایند.